

Jekabaara

Jamana

Cikela ceman nia musoman kunnafonisben

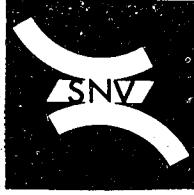
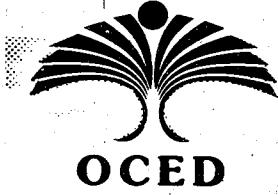
Faamuya

Yiriwaton

boko 57 nan d. 20
1990 SAN KALO kNNGNCN

FASO KANW JOYOR HORONYA SABATILI LA

Dakunw

№ 2
Kisi Koson

№ 3
Faso kanw joyor horonya
sabatili la.

№ 4
An k'an kofile balikukalan
sigisiraw la MAKOCI kono

№ 5
Dugutonw ka koori koloma
ladon sariya

№ 10 ani 11
"Ofisi" kunnafoni.

№ 12
Banbugunji

Ka se duguw ma**KISI KOSCI***Suma sanudaliluw*

1. A ye denmisen nciininv tanga sosokinda ma, sanko su fe.
2. Duguw ka kan ka sosokisew silasa, ka sosow bali ka bange.
3. Suma dagalen be yoro o yoro o musow ka kan ka sumafurakise ta konomaya kuntaala bees kono.
4. Suma dagalen be yoro o yoro, farigan mana den minse, a ka kan ka jira dokotoro la. N'a ju ye suma ye, sumafura jenjenw ka ke a la ka foori.
5. Ni farigan be den na, feere ka ke k'a fari sumaya a kan, nka nene kana kari a la.
6. Den mana wuli sumabana na, a ka jiko ni dumuniko ka bon.

Faso kanw jɔycɔ hɔrɔnya sabatili la.

Mali y'a yere soro Faransi jonyafanga la, a san bi saba ye ninen ye, ka ke jamana hɔrɔnyanen ye.
Kele were dadonna yereka kelen : o ye hɔrɔnya sabatili ye.

Hɔrɔnya ni kongo,

Hɔrɔnya ni feero,

Hɔrɔnya ni banajugu,

O hɔrɔnya si man ca. Soro de be hɔrɔnya sabati.

Soro yiriwali dun te ko hogon ye.

Fasokunmabokelé tun nemajolen be : fasodenw b'u ta fan, fasokonfanga b'a ta fan. Si te fili marifaburu sinyorɔ ma.

Nka soro yiriwakelé te o cogo la.
Yereka san folow la, hɔrɔnya sabatilikelé dadonna ni dusu ni kaari ye, ka yelembaw tutige. San bi saba temennen ko, n'an y'an kofile, an b'a ye k'an solila nk'an ma taama.

O b'a jira ko kele kura in ferekelen be, faso dungew ni faso dunnaw bili-salen be. Bee be faso jokuma fo, bereté faso jowale ke. Jama kelen bedunan ye a yere kunko la.

Soro dunteyiriwa jama ne yelennen ko ; jama ne te yelen dönniya ni faamuya ko ; dönniya ni faamuya laselan berema ye kan ye.

Nka kan jumen ? Kan yeleke wa, faso kan de ?

Djne dönniya ni faamuya yiriwaton (UNESCO) ye sebenw dilan kalan ni ladamuni kan, minnu b'a jira ko :

1) Kan de be faamuya ni hakili jiidi. Denmisén ye kan folo min men, a mona kan folo min na, a ka hakililabaara bee be ke n'o kan de ye. Kan yeleke si te se k'o joda ne abada.

Lakoli mana a je o kan na, a b'a hakili nagasi, k'a kɔnɔnasuko. Denmisén ye kan folo min men, o dɔron de be se k'a hakili dayelen, k'a ke mogo bereté ye.

2) Ni kalanyɔro ni sigiyɔro te kan kelen fo, kalan neci be dɔgɔya dugu yiriwali la, ani baaranemogó sebew sɔrɔli la minnu ni baarajama be hogon faamu a ne ma.

Min ye jamakalan ye, an yere ka jatemine ka kan k'an son hakili la o la :

Kalanbaliya kele damine ni bi ce, a jeyara bee ma ko tubabukan nafa ka

Abdulayi Bari be Koyan-kura musow ka kalanso kɔnɔ

dɔgon jama kalanni na. I ma kan min mo, i te mo o sebenni na. San caman laben ni feerebaw desera yɔrɔmin, tile danma-danma kalan te no bo'yen.

Aka ca san kemé ye bi, tubabukan be «titin» ni bere ni feere ni musakabaw ye, nka do sera ka don minnu kun na o te temen 5 % kan.

Hɔrɔnya sabatisen do ye facyen yiriwali ye ka yereken sinsin. Ayiwa lakoli be se ka facyen yiriwa cogo di ni kan ye, kan min t'an danbe fɔcogo dɔn, n'a b'an ka faamuya lanɔgo, k'a lankolonya !

An y'a jigi a jeyara bee ma ko jamana denmisénw kalanni, baarakelaw kalanni, jama ne yelenni,

kan yeleke te se ka nin haju si tiime a ne ma.

Aw y'a men ko jamana jumen bora hogo la ni wali kan ye ?

Ni hɔrɔnya te sabati soro ko, ni soro te yiriwa jama ne yelennen ko, ni jama ne te yelen dönniya ni faamuya ko ayiwa dönniya ni faamuya laselan sanganoɔntan ye faso kanw de ye.

Haketo b'a la.

Abdulayi BARI
Jekabaara Sebenbaakulu kuntigi.

"MAKOCI" Kunnafonni

An k'an kofiles balikukalan sigisiraw la MAKOCI kono.

Nebila

Dijne jamanaw je tonba «ONU» n'a bolofara min kuntlena ye kalankow ni hadamadenya sinsinfenw sabatili ninini ye, n'o be wele ko «UNESCO», olu benna a kan ka 1990 san ke balikukalan togola san ye dijne kono. Dijne labennen don fana ka san kalo 9 nan tilen 8 gintanw ke o min ye balikukalan ka ladala togoladon ye. Don in gintanw ye koba ye dijne sentan jamanaw bee kono. Don in gintan b'a kun bo Mali kono barisa an ka jamanan mogo 80% be kalanbaliya dibi la. Bi-bi dun na, bee y'a faamu k'an ka kan k'an fanga fara nogon kan walasa ka kalanbaliya in kele. Balikukalan togoladon in ka kan ka ke taasidon de ye cikelaw bolo sira bolen na balikukalando la ani sira laseta kan o kadora kelen kono.

MAKOCI nemogoso be dugawu ke cikelaw bee ye donba in seli la, a b'u to o kadora kelen kono fana ka nefili ke ka taa balikukalan sinsincogo kan MAKOCI maraw kono an'a ka sinijesigisiraw.

- San 15 balikukalan joyoro cikelaw ka senyerekoro siraw la.
MAKOCI ye cikelaw ka senyerekorosiraw boli k'a kuntilenna ye kabi 1974 san na. Walasa a ko be se ka sabati, a yera ko barika ka kan ka don balikukalan na an yerev ka kanw na. O de kanma a wajibiyara dugutonw sigi sariyaw kono, ko balikukalanden jolen danmadoka kan ka soro dugu kono, ton sannifeereba raw n'a jateboba raw be kalifa minnu ma. O kera sababu ye ka balikukalanden koro jatemins duguw kono. Olu fana y'u ka dönniya bila duguyiriwasiraw kan. Duguton folow sabatili ni kalanden koro ka baara kecogo juman nana ni dusudonniye MAKOCI nemogoso kono ka balikukalan bolofara ciyakeda sigi sen kan a ka baarada kono. O de nana ni balikukalanduntigiw sigiliye MAKOCI sekiteri kono ani kalan nemogow sigili MAKOCI maraw kono. MAKOCI ye balikukalan ke yiriwa sababuba ye o cogo de la a ka baarada kono. Taabolo caman donna balikukalan koro, k'a ta sufekalan na, ka n'a bila tilefekalan

waati kuntaajanw na, fo ka na se tile 45 kalsen teli na min donna MAKOCI mara bee kono 1984 san na. Nin wale ninnu de kera sababuye ka balikukalanden jolenw soro minnu sera ka senye yiriwa baarakelaw kundoni jigi doonin n'u ka baara dow keli ye. O baaraw la, san jateminefeerew ni senye yiriwafeerew (nogow...) tilanni dugumogow ce, senye yiriwafenw ninini dugu ye, netaafeerew jensenni, cikefenw sannifeere nin juruw kannini ani baara kofolen ninnu bee kolsili, b'olu la. Bi-bi in na baarasen caman be dugumogow ka bolo kan dugutonw kelen-kelen bee kono «Mogow be k'a don sisan ko tubabukanfaw doren te dönnikelaw ye».

- Balikukalan kera MAKOCI ni cikelaw bee nimisiwasako ye.
A ka gelon bi-bi in na mogo ka se ka balikukalan ka nafadonsira bee fasari, barisa u ka ca kojugu, awa u suguyaw fana ka ca. Nka o n'a ta bee, an be se ka kunbaba doonin fo u la. Olu file :

Sannifeere siratege la :
MAKOCI koori sorolen bee la, dugutonw yere be 75% nogon sannifeere ke. Osera ka ke baarakesebe raw bayelemali sababu de la bamanakan na, balikukalanden jolenw be baara ke ni minnu ye.

Juru donnew kannini
San o san balikukalanden jolenw be sefa miliyari naani (4) ni k'o de kanni juru la MAKOCI togo la.

Hakili dayelon siratege la.
Bi, cew ni musow be dugu kelen-kelen kono minnu be se ka ladilikan di cikelaw ma senyiriwasiraw kan. Cew ni musow be dugu kelen-kelen bee kono minnu be se ka baara ke ni baarakegafew ye, n'u be se ka

kunnafonisebenw kalan bamanakan na ani ka kunnafo ni u yere ka dabadaw yiriwali kanma walima dugu ka yiriwali kanma.

Hadamadenya nasiraw kan
Balikukalanden jolenw be k'u joyorota duguw kono ka t'a fe. O kera sababu ye ka danaya sinsin u yere ni nogon ce ani u ni mogokorobaw ni nogon ce. Balikukalanden jolenw be k'a don ka t'a fe k'u joyoro ka bon u ka duguw ka netaa la k'o sababu k'u ka baara ketaw ye.

Balikukalan joyoro be na ke mun ye MAKOCI kono waati nataw la.
Balikukalan ka nafadonba in n'a taa o taa, wale caman kebali be minnu ka kan ka sira soro san nataw kono. Olu ye :

- Balikukalanden olen soroli MAKOCI dabada kelen-kelen bee kono minnu be se ka yiriwafeerew latiume u ka dabadaw kono.
- Balikukalanden jolenw lafaamuyali n'u kalanni senebaara taabolo kuraw la.
- K'o kalansenw don cikelaw yere bolo doonin-dönnin u ka se ka ke nogon kalanbagaw ye.
- Ka cikelaw ka dönniya sinsin u ka sigida laminiw hadamadenyakown'a nafasorokow kan.

usumani Gindo
MAKOCI Feerakalan kuntigi
Bayelemabaa : Tumani Yalam Sidibe

"MAKOCI" Kunnafoni

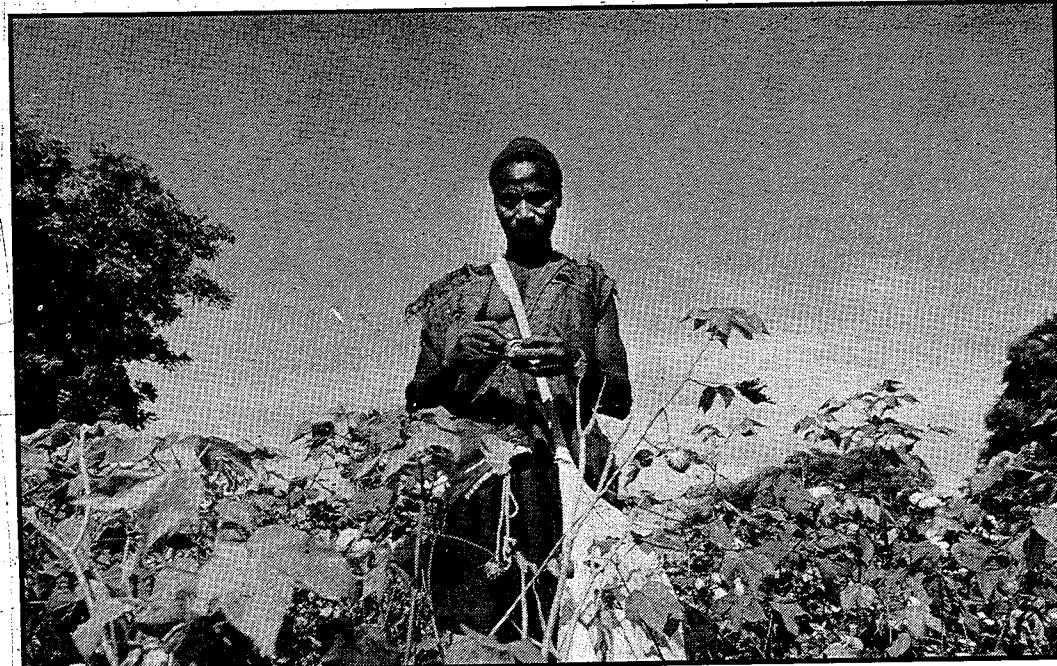
Dugutonw ka koori koloma ladon sariya

Nebila :
warimarakesuw ni jurudonkesuw b'an ka duguw kono waati bëe dugutonw ni duguyiriwatonw da fe. O kesuw labaarali bëe ka latemén cikelaw yere ma ka taa a fe. Kabi kesu ninnu sigira sen kan lahiducamantara ukun kan awa o lahidu bëe fana tiimena.

Jekabaara dun de ye MAKOCI cikelaw ka kunnafoni seben ye. O de kanma a ninina kafojiginew labaarabagaw fe, u ka kunnafoni di koori koloma sannifeere baaraw kan jekabaara kalanbagaw ma.

I- Koori koloma ladonsariya sigigo sen kan.

San 10 caman kono, koori koloma tun sannifeerebaaraw tun be kobsi, k'a peseliw n'a warisara ke MAKOCI ciyakeda mogo faamuyalenw fe. Cikelaw ka kolsili tun ka dogon koori koloma sannifeerebaaraw kan. O de kanma siga tun be ke kosebe peseliw ni wari sarataw la. Yelema donni tun wajibiyalen don baaraw la. Yelema folo min donna kow la, o kera koori hake tali ye duguw yere bolo, 1982 san na, dugutonw ka sira fe minnu sigira sen kan dugu mogo-korobaw, n'a nemogow an'a den-misenw ni balikukalanden jolenw fe. O waleya de kera sababu ye ka sannifeerew laben ani ka nogoya don koori peseliw n'a ladonni na mobiliw kono. Dabada kelen-kelen bëe fana sera ka wari sorota jateminé ke, dugutonw yere ka sannifeere jekuluw sigira sen kan. O nana ni danaya sabatili ye MAKOCI

Koorigoro nafa be bo a ladoncogo de la
ni cikelaw ce. Nka koori ladon sariyaw ni dugutonw ani sannifeere jekuluw labencogo tun be MAKOCI ka mogo faamuyalenw de bolo, (dugukolobara ni nafolobaara ani dabalidabaara mogofaamuyalenw) MAKOCI maraw n'a kafow kono. O nana ni geleyabaw ye baara la kunnafoniw kafoli ani baarafenw latemenni na mogow ni nogon ce ani wari sarali sirategew la. O geleyaw donna hali wari labaarasiraw nefoli la ka se cikelaw ni MAKOCI ka lasigidenw ma. MAKOCI dun haminanko de tun ye ka joyoroba di cikelaw ka banki ma, cikelaw labenni na, walima duguw yere ka banki sigilen sen kan. O be na ni cikelaw togolakow donni y'u yere bolo.

Baara folen ninnu dun waleyali man nogon. MAKOCI ye ciyakeda labennen ye min kono kow sensennen don. «B.N.D.A.» (Cikeyiriwa waribon) ni jiginew fanab'ocogolawa ?Cikelaw t'o don folo. O de kanma a jateminé ka nejinini ka kan ka ke kow sigicogo la sen kan k'a ke hakilisigi la.

1988 ni 1989 sanw na, sifeli do kera MAKOCI ni «B.N.D.A.» fe Zebala

cikekafo kono. Osifeli kun de tun ye ka sariya soro duguton nemogow ni denmisén jekuluw fe, sene-yiriwafenw ladoncogokan. Obaara o sebenjenabola tun be a ka taamaw ke mobileti la ka se «B.N.D.A.» ciyakeda la, a tun be yaala duguw ni nogon ce fana ka taa wari bila dabakuntigi kelen kelen bëe ka bolo

kan. 1989 san na duguton danmado (NPesoba ni Zebala ani Moroso taw) ka wari tun te di u ma «B.N.D.A.» ka Kucala kafo lasigiden fe tugun, nka mara lasigiden yere de tun b'olu ta di MAKOCI marakuntigi ka bolo fe.

1989 san na fana, cikekalan yiriwa kafo (ZAER) saba, minnu kelen-kelen ni jiginé ka kan, olu y'u jo n'u ka koori sannifeere warisaraliye. Ton nemogow ni jiginé labaarajekuluw ka nininko tun y'o de ye. MAKOCI ka wari bila jiginew ka bolo kan 1989 - 1990 san koori sannifeere kanma. Seben min cira cikelaw fe MAKOCI ka Kucala marakuntigi ma o file nin ye :

*"Karangaso Zayeri nemogow
- Karangaso Zayeri kuntigi togo la
Molobala sekiteri kuntigi togo la
Kucala formasiyon nemogow togo
la
An karamogo Kucala C.M.D.T.
kuntigiba*

*Yamaruya niniseben :
An karamogo Kucala C.M.D.T.
kuntigiba,
Karangaso Zayeri nemogow b'apini
aw fe aw ka ninen sannifeere, min ye*

MAKOCl KunnafonI

1989-1990 san ye, k'o wari bila kafo jiginew ka fagaba la Kucala.

An karamogo Kucala C.M.D.T. kuntigiba, an dalen don a la ko aw na jo anw jigi koro.

An ka foli b'aw ye, an'aw ka baara wncou bëe.

Karangaso Zayeri nemogow

Karangaso : Loran Kulibali

Kan i: Dirisa

Bajan : Numu Danbele

Burusutama : Bazuma Danbele

Dugujona I : Nimigoro Samake

Canyi : Bakari Danbele"

Jekabaara, kunnafoniseben kono, a ka kan mogow ka lafaamuya baara labencogow ni koori ladonsiraw sabatili la, jiginew fe ani warimarakesuw ni jurudonkesuw fe.

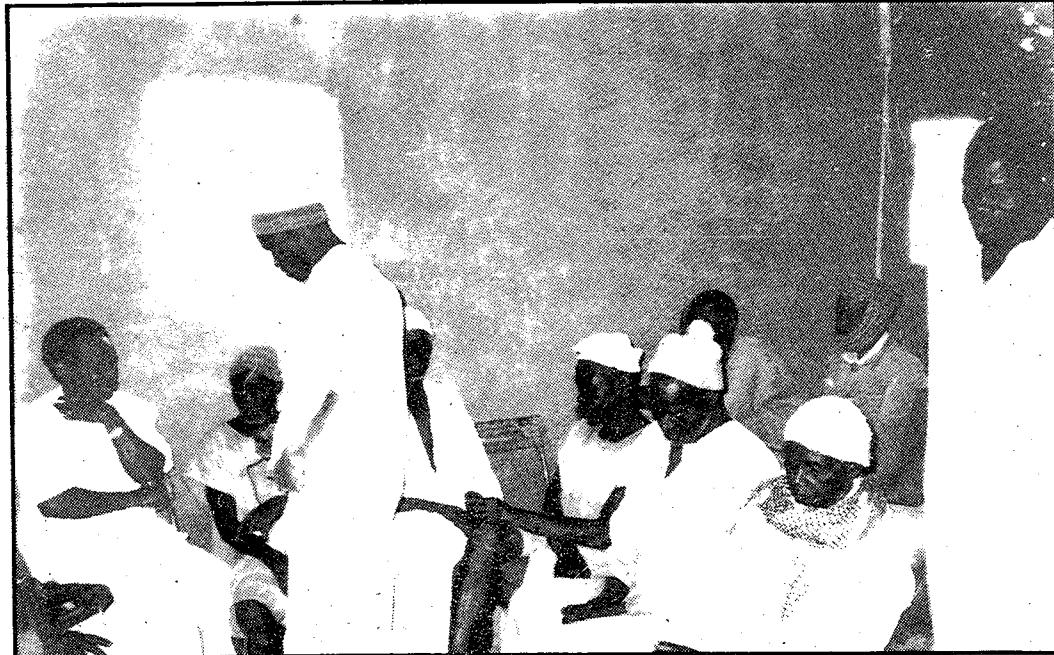
A te ne fo;

1°/ Bëe k'a ke i kunko ye (dugu mogokorow ; dabadañemogow, denmisew ani duguton mogo tow bëe).

2°/ Fen o fen sonna jiginéko ñenaboli ma, o bëe ka ye a ju la. (Tonkuntigi ni ñekulu, balikukalandenw, jigineton mogow ni duguyiriwaton mogow bëe).

- Bëe k'a ke i kunko ye, o koro ye di ?

O ye de k'a kanu ka yamaruya-seben ta i ka wari lamarali ani juru sɔrɔli la (seben bilenman); n'ay'asoro min m'o ke folo, o ka kan k'a don ko yamaruya-seben tawariyed. 1000ye. Nin wale in na, laada dɔw ka kan ka bayelema. Sannifeerewari min be bo MAKOCI la ani kafo jiginew, o te bila tugunduguw kono; o be bila kafosoba de kono, warilakanawagande be yɔro min. O waribilabëe k'e duguton bolofara ñemogow ni seben ñenabola ani jiginé waribontigi de fe. Cikela ka kan o la ka kesu segeré, walima k'a togolamogow bila ka taa n'ka yamaruya-seben n'ka seben bilenman ye, walasa k'a ka wari ta. O kekun ye de ka se ka jurudonwari walima dabadaaw ka wari

Ni je-ka-fó ye daamu ye...

lasugandi waatinin kono. Nka wale in be ke cikelawyere sago la. A kun ye de walasa cikela ka se k'a ka wari bila lakannayɔrɔ la a be se k'a magonanta ta a la yɔrɔmin na, walima ka do fara a kan kalo 1 fo kalo 3 ni k'o kono. Jiginew ka sinsinni be sabati de ni cikelaw bëe dijena k'u ka wari lasagon u kono, ani ka wari ladonni n'a laboli walew tiime. Baara ka ke o kadara kono señefenw sannifeere waati bëe kono.

Bëe ka ye a ju la o koro ye di?

Cikelaw te na u sebe don kafo jiginew kesukow ma fo n'uyedanayasira yeuka mogo sugandilenw koro. Olu ka kan ka ke baara kanubagaw ni baaradɔnbagaw ye. Kafo jigne mogo faamuyalen do b'u demen ani k'u bilasira waati bëe u ka baara la, nka sannifeerebaaraw koni ye bëe de kunko ye : kerenkerennya la :

- **Duguton ñemogow** : o de ye baaraw ñekun ye ;

- **Duguton seben ñenabola** :

... Je-ka-baara nogon daamu te
o de be jiginé warikow bëe ñedɔn a
sira ñemisseninw bëe fe
(señeyiriwafenw sansongo kun folo
bolenw ; koori peselen songo ; wari
sarata). Ale be to baara in këbagaya

MAKOCI Kunnafoñi

la barisa a kalanna o kanma MAKO-
CI ka lasigidenw fe. Sannifeere baa-
raw fana be ke a ne na.

Jigine ladonbaga : Ale de ye kafo
jigine warimara min, awa ale de ni duguton
sebenjenabola be jigine sebenkow
jenabojogon fe fana (i n'a foliburunin
tali). Olu de be je fana ka jigine warimara
bce jenabo jogon fe (i n'a fo
senekelaw ka waribon juruw ni juru
werew kannini cikelaw la).

Jigine kuntigi fana be ye a kene
kan.

MAKOCI «Zayeri» kuntigi be baa-
ra ninnu bce kalama. Ale de be san-
nifeere labenfeerew bce latige (i n'a fo
sumani duguw fe; MAKOCI ka daba-
lidaw la ; ani sugu musakaw
jatemineni). Baaraw bce be ke ale
fana ne na. Baara keferetigelenw bce
kunnafoñi be lase MAKOCI
cikefokuntigi ma.

Kafo jigine managala be baara
keferew jira mogow san folo la. Ale ka

baara ye a la gelenman ye. A be
kunnafoñi ni wari latemenni nogoya
jigine ni MAKOCI ce. Nogonsirataama
sabatilen don jigine ni zayerikuntigi
ni kafokuntigi ani marakuntigi ni Ku-
calal kafo jigine baarabolo ce.

Nafa be min o sira la, a file nin ye :

- Duguton ka se ka senefen sorolen
ni sannifeere jateminne a yere ye.
- Ka se ka dugu bce ani dabada
kelen-kelen bce ka nafolosiraw
jenaboo.

- Ka denmisew ni ton
baarakebaaw sarako jenaboo
Duguton ka sannifeere ni baaraw la.

- Ka dugu waribon to dugumogow
bolo (mogo were sen kana don a la).

- Ka cikelaw ka nafolo lakana.

- Ka cikelaw (janko maakorow) la-
faamuya u ka wari bo dingew kono,
ka nagakorowarimara dabilal walasa
ku ka nafolo labaara, ukelen walima
u ni mogo werew jelen.

- Ka san juru donnennw saralisiraw
nogoya i n'a fo nogow, cikemasinw ani
dowerew, «B.N.D.A.» ka bolo kan.

- Ka koori wari sarali teliya ni koori
sannifeere n'a donini ye MAKOCI fe
ka se dabalida la, ani kunnafoñi
laseli lateliyali ye ka se cikelaw ma u
ka mogokelenkonti ni jamakonti kan.
(konti y'u ka wari lahalaya de ye banki
la).

- Ka cogo kura sorø baaranafolow
laseli la duguw ni jigenew kono.

1989 san kalo 12 nan na, MAKOCI
nafoloko baarada tun ye wari sarali
sira kura sorø, «kalosabajuru».

O sira dajiralen bce la kosa in na
Duguton jemogow la, an hakili la
waribonko warimara ni jurudon
kesuko, ani kafo jigineko de ye mogow
nimisiwasa kosebe. Nka walasa baa-
ra ninnu ka ne sorø ani k'u waleya
duguton 160 bce kono, a ka kan taa ka
ke ni hakili ye ani baarakebaaw lafaa-
muyali ni baara sigidaw latomoni ye.

Katimu in be kunnafoñi di 1989/
1990 san sannifeere jaabiw kan.

Jigine kesu	dabada hake	Jenogon hake				Baaranafolo			Sanni waribilalen	Juru saralen 3-25-90	
		sanni ne	%	sannikò	Kasabi	Sanni ne	sannikò	bugun		hake	saralen hake
Nanposela*	206	118	57,2%	180	87,3%	0,625	0,9175 00	46,8%	0,826		
Nanposela takasabi	238	129	54,2%	191	80,2%	0,680%	0,972 500	43%	0,826	1,435	57,9%
Ntosoni ton	209	135	64,5%	208	99,5%	0,657	1,027	56,3%	1,198	2,465	89,1%
Ntosoni ton ta kasabi	301	160	53,1%	234	77,7%	0,773	1,143	47%	1,198	2,465	78,2%
Karangaso (ton 6)	332	80	26,1%	296	92	0,391	1,419	264%	3,17	0,82	67%

* Nanposela ni Seso kunnafoñi

- Nanposela jigine duguw la, wari
sara be ke Seso ni Nanposela
dugutonw jiginew doron de kono. Segu
ni Beso duguw be taabolo koroñ kan.

- NTosoni jigine duguw la, NToso-
ni duguton jigine doron de ye kafo
jigine wari sorø.

- Karangaso jigine duguton 6 bce
sarala jigine fe.

Saraliw bolodacogo :

Seso : Kalo 2 nan tile 7 n'a tile 8
(1990 san)

Nanposela : Kalo 3 nan tile 3 n'a
tile 4 ani a tile 5 (1990 san)

NTosoni : 1990 san kalo 3 nan tile
14 fo a tile 19.

- Karangaso :

(sine folo) 1989 san kalo 12 nan tile
9 fo a tile 13

(Sine filanan) 1990 san kalo 2 nan
tile 7 fo a tile 11

- «B.N.D.A.» ka 1989/1990 san
juru lahalaya n'a saracogo jigenew fe.

Kafo jigenew kesuw jateminne

MAKOCl Kunnafonni

Jiginew	dabada hake	sarata kuru	"BNDA" ka juru sarata	warisarata sarata jiginewye
Nanposela ni Seso	206	miliyon 23 ni d. 32 176	miliyon 9 ni d. 180 450	miliyon 13 ni d. 408 076
Ntosoniduguton	209	miliyon 28 ni d. 120 176	miliyon 11 ni d. 44 598	miliyon 17 ni d. 75 578
Karangaso (duguton 6)	332	miliyon 70 ni d. 20 020	miliyon 29 ni d. 14 883	miliyon 40 ni d. 78 337
Kasabi	737	miliyon 121 ni d. 172 772	miliyon 50 ni d. 170 781	miliyon 71 ni d. 1991

II Baara labencogo

Tonkuntigiw, nemogow, dugutonw sebenjenabolaw ;

Jigine kuntigiw, a nekul moggow, a ladonbagaw ;

MAKOCl ka moggo faamuyalenw, kerennkerenneya la, sekiterikuntigiw ni Zayerikuntigiw; olu bee yamaruyalen be ka faamuuya jini koori sannifeere labencogo kuraw mandiyakun kan.

Baara in nafa daw fora seben in damine na cikelaw ni dugutonw kan.

Nininkali werew n'u jaabiw file :

- Jonni de be cikela kelen-kelen bee ninycro nafolo jatemine ?

- Jaabi : O ye duguton sebenjenabolay. Baaraba b'ale de bolo. San koew bee b'ale de bolo cikelaw ka senekeminjurukow n'u ka juru sorosira werew kan.

- Jonni de be koori peselenw hake jatemine ke duguw ni dabalidaw kono donniniwaatiw la ?

- Jaabi : Zayerikuntigi ni ton sebenjenabolay de b'o ke, sekiterikuntigi ka kolosili kono. Sebenw be laben k'u di kafo jiginew managabaga ma ani jiginew ladonbagaw.

- Duguton mana a ka koori feerelen donini folo n'a 2 n ke, a ka wari soroli be se ka lateliya n'a ma ke ni Zayeri duguton tow makononni ye wa ?

- Jaabi : Duguton kuntigi ni Zayeri kuntigi ani ton sebenjenabolay b'o dajira MAKOCl marakuntigi la. Wari soroli te bila ka men.

- Jonni de b'o boli-boliw ke MAKOCl no fe ?

- Jaabi : Kucala kafo jiginew de b'o ke. Wari be sara folo buroba ye.

- Jonni de be wari lase ?

Kafo jiginew kesuw jatemine

Jigine kesu	Sigilisan	Dugutonhake	Dabada hake	Jenogonw hake
Kucala tilebinbolo				
Kaniko	1987/1988 san	7	370	186
Nanposela	1987/1988 san	4	238	213
Ntosoni	1987/1988 san	3	301	278
Finzankoro	1988/1989 san	7	318	109
Dencola	1988/1989 san	3	254	132
Pegena	1988/1989 san	7	204	53
Karaguwana	1988/1989 san	4	331	102
Koloni	1989/1990 san	8	531	72
Kesu kasabi	-	43	2647	1145
Kucala korenfebolo				
Molobala	1989/1990 san	6	505	56
Urikila	1988/1989 san	5	705	190
Tandiyo	1988/1989 san	4	510	169
Simona	1988/1989 san	5	516	219
Sugunba	1988/1989 san	3	432	201
Garaso	1988/1989 san	5	434	311
Karafana	1988/1989 san	6	423	146
Karangaso	1987/1988 san	6	306	299
Kesu kasabi	-	40	3831	1591
Kucala kengabolo				
Zanzana	1988/1989 san	7	345	227
Dumanaba	1988/1989 san	8	410	248
Dumanani	1988/1989 san	7	348	316
Leena	1988/1989 san	14	641	282
Kumanku	1989/1990 san	6	435	76
Segen	1989/1990 san	7	452	117
Koro	1989/1990 san	4	229	75
Kuruma	1989/1990 san	12	550	413
Kesu kasabi	-	65	3410	1854
Fanamara				
Jebe	1988/1989 san	9	359	340
Seyila	1990/1991 san	9	465	-
Jele	1990/1991 san	9	1195	-
Korodugu	1990/1991 san	6	-	-
Bugukurala	1990/1991 san	9	299	-
Kesu kasabi	-	42	2318	340
Jigine kesu kasabi 29	-	313	12206	4930

- Jaabi : O be sigi sen kan kafo jiginew ni MAKOCl fe.

- Wari be lakana cogodi Kucala ni jiginew ce ?

- Jaabi : o ye fen ye min be nejini MAKOCl ni kafo jiginew ni wari laka-

nabaarada ani garidiw fe.

- Dugu kono, ni wari sonena dugu kono, jen de be nomine ?

- Jaabi : Wari kolosili ye dugu kunkoye. Nka soneniko siratege la, nejini ka kan ka ke waribon lakanasiraw la.

MAKO CI KUNNAFONI

- Duguton kono, cikela kelen-kelen bëe de ka koori wari bë taa sara a ye dugu kono wa ?

- Jaabi : Ayi. Cikela walima a togolamogo, ka kan ka se dugu waribon na, wariladonna bë yor min, n'a kôlosili bë jigine kuntigi bolo.

- Jënni de bë koori sara ?

- Jaabi : Jigine ladonbaga bë cikela ka jatebosében de laje fôlo, min labenna sëbenjenabola fe, ka soro k'ka koori songo d'a ma. Sanni sarali ce, cikela kelen-kelen bëe ka kan k'a kaliburunin bileman soro, a ye dôrôme 1000 sara min kunkoro. Wari saralen kô a ye, cikela sago b'a ka wari labo n'a ka wari ladon na a ka konte la.

- Nësigiwalew bë yen ka kón wari sarali n'e wa ?

- Jaabi : Kalo saba ka kón sarali n'e, baaraba de jinin don jigine ladonbaga 2 ni ton sëbenjenabola ani ton kuntigi n'a jekulu fe. (liburunin dayelenni, kontew jatemineni). 1989 san na, Karangaso jigine ladonbaga sëgenna kosebë.

- «B.N.D.A.» ka juruw bë kanni cogo di ani sënekëfen juru werew ?

- Jaabi : O wariw bë jate ani k'u tige wari sarataw la ton sëbenjenabola ni jiginew ladonbaga fe.

«B.N.D.A.» ka wari kanninenw bë di a ma kafo jigine fe Kucala.

A kera cogo o cogo sëbenw bë laben ton fe kâ ci Zayeriw ni sekiteriw ani MAKOCI maraw ni «B.N.D.A.» ma.

- MAKOCI baarakelaw joyoro ye mun ye ?

- Jaabi :

- Zayerikuntigi bë baarakesébenw laben (girinya hake, koori sannen wari hake, juru sarataw hake, wari sarata hake mogo kelen walima jekulu ye). A bë nin kunnafoni ninnu bëe ci sekiterikuntigi ma.

- Sekiterikuntigi ni kafo jigine baarabolo bë sëben cilen ninnu bëe kôkow fesefesse. A bë soro ka wari sarataw ni juru tigetaw yamaruyanisëben ci MAKOCI marakun-

tigi ma.

- MAKOCI marakuntigi bë wari sarali yamaruya di. A bë wari sara kafo jigine baarabolo ye walima a b'a yamaruyasében ci MAKOCI nafoloko baarada ma Bamako, walasa o ka wari bila waribon na kafo jigine togola dugutonw ni jiginew kanma.

- MAKOCI nafoloko baarada Bamako : Wariko bëe bë temen o de fe.

Duguton walima Zayeri wali jigine kelen bëse ka ladonsariya in matarafa wa ?

- Jaabi : Hakilijagabo ka ke o la. Baara in b'a sifilewaati de la sisan. A bë ke ni waribon seerew ye. Bëe hakilinantaw ka kan ka jatemin o la tonw kuntigiw, jekulu mogow, jigine ladonbaga 2, ani ciklaw bëe hakilinanta, baarasen kura in kan.

A wajibiyalen don MAKOCI baarakalanda sen ka ye baara in na.

Usumani Gindo
MAKO CI feëresigi baarada
kuntigi.

Nsana damadow

- Kayato ni fooloto si man kan ka bin si kan, bawo kuru bëe n'a boyoro don.
- N'i ye kunato kan men ko sini ye taama ye, i bë taa a soro o dugu sira bë dugukolo makanman na.
- Mogo fa yelenna jiri min na, hali n'i ma se ka yelen o la, i k'i jo k'i n'e layelen a fe.
- Koro sera fen bëe la, fo sabali.
- Dononkoronin min mana kón ka kasi, o de bë ke ka fasu son.
- Kungoto ma limaniya tigafara dabirilen ma.

Kuma körömaw

- Dulokiba kelen bë du kono, den ni fa bëe b'a don. O ye mun ye ? (Jaabi : Jamu)
- Sogo döbë yen, n'i y'a faga tuma o tuma, i b'a boson k'a sogo siri ka d'a yere kun. O ye mun ye ? Jaabi : O ye kolon ye. Bawo ni ye kolon sen tuma o tuma, i b'a buguri ke k'a da bili.
- N taara dugu dö la, n ye foli ke, jenamaw ma n lamine fo suw. O ye mun ye ?

Jaabi : o ye jiribulujalannataama ye.

Maana

Kogokurunni ni kabakurunin jera taama ma. San finnen, kabakurunni ko kogokurunni ma ko an ka taama dabila, bawo ale tâna ye sanjikorotaama ye. Ale bë siran sanji ka gosili n'e. Kogokurunni ko : k'u ka taa, k'o te baasi ye. Kabakurunni ko k'a le desebaatde bëdon sanjikorotaama na mogo fe. Sanji ye nali damine min ke, kabakurunni ko kogokurunni ma k'u ka sanji ladon togo kono. Kogokurunni ko : ayi an ka taa. U taara. Sanji nana fo ka sira bëe fa ji la. Kabakurunni y'i pan ka bo ji la k'i da. Kogokurunni fana y'ipan ka bo ji la k'i da. Okelen, kogokurunni yelenna k'a ban. Kabakurunni ko a ma, ko ne ye min ye kabini an ka taama damine tuma na, o file nin ye. Ko sisan, ale na ke samafoden ye so.

Siyaka Jakite, Zafukuntigi
Buguni koorisene baarada la.

"Ofisi" kunnafoni**Bamanankan kōrōmasurun**

Ni mogo min y'i miiri dinye kan fōtaw hake la, i b'a dōn k'u ka ca kosebe. Tinyedōn, dōwyetogosorōka temen dōw kan bari dōw fōbaga ka ca ka temen dōw ta kan. Ode y'an bila fili la.

An ka miiri doonin. Minnu ma miiri olu ye kan dōw fisaya do ye. Minnu miirila, olu ko an ka kan fōtaw kalan ni b'an bō nōgo la.

N balimaw bolonkōnden kelendun te bélé ta de ! Mogo kelenko fana man di. An ka fara nōgon kan ka kalan walasa an na se ka bamanankan kōrōmasurun tōnō soro.

bamanankan kōrōmasurunye mun ye ?

A bē soro cogo di ?

bamanankan kōrōmasurun ko i banba, i ka kan kalan.

A bē soro n'an y'an césiri balikukalansow kono,

K'an césiri kibaru kalanni fe,

jeckabaara ani yiriwa kalanni fe, N balimaw balikukalan kera kalo yee- len ye Mali fan bēe fe, kunfinya kera sitané kala ye kalo dibi la.

Ni mogo min bannan ka kalan si- tané kala in n'e sōgo kalo dibi la.

**Shaka Sogoba
ka bō kuruma - kura.**

Maana

Nin kera cekoroba kelen ye. A y'a den tōgō da ko Maatedijedōn.

Don dō la, a ko Maatedijedōn ma ko n bē taa dijē yira i la bi. A yelen-na fali kan k'a den sigi a, ne fe. U bē ka taa, u taara se jamakulu dō ma, olu ye cekoroba kōrōfō ko nin falinin fitin- nin, ko cekoroba n'a den b'o kan. Cekoroba ye Maatedijedōn jigi k'o ka taama a sen na. U taara se mogo wēre ma, olu fana ye cekoroba kōrōfō k'o ka yelen fali kan ka nin nōgonna denmisennin bil'a sen na, k'i k'a dōn cekoroba in te ko dōn, ko fen dō bē se ka bō tu la ka den in minē ka soro a t'a kalama. U temenna olu fana kan. Cekoroba jiginna ka Maatedijedōn

yelen fali kan. U taara. U taara se jamakulu sabanan ma. Olu fana ye dōfō cekoroba ma k'i k'a dōn cekoroba in te ko dōn. Ko ka nin nōgonna denmisennin kelen yelen fali kan, ko ni fali y'a pan sisan, a bē bin k'a sen kari walima k'a bolo kari. Utēmenna olu kan. Cenin ko : baba e ye mun ke mōgōw la ? A y'a jaabi ko fosi. Utaara so. Cekoroba ko : Maatedijedōn i yaalato ye mōgōw ka kuma mēn wa ? A ko ohōn. Cekoroba k'a ma ko : wa mōgōw si te taa ka dijē ka fō dan, i kera cogo o cogo mōgōw bēdōfō i ma.

**Ka bō sañona eni sisi kōrō la
Sahili sekiteri.**

bamanankē y'i kanto a ma ko : «i ka misiw donna n ka foro la, ne y'u gen ka misi kelen faga». Bamanankē y'a ka misi dōmine k'o yira fulakē la, a ko «nin b'i ka misi sara bō wa» ? fulakē ko : «owon», Fulakē taara a ka so, ka na ni nōye, k'i kanto bamanankē ma, «nin b'i ka nō sara bō wa» ? Bamanankē ko «owon». Misi sarala, nō dunnen fana sarala. Misi min fagara o ye jōnni ta ye ? O jaabi ye nin ye : «Misi in kono bē fara, a furu, ni nō b'o kono, o ye bamanankē ta ye. Misigo to ye fulakē ta ye». Munna ? Bamanankē dusubōkojugu ka joker'a bolo jalaki ye. Okoson, fulakē tononna ka temen a kan. Nin maana in b'a jira ko mōgōw ka kan ka sabali nōgon ye, sigi kono, je kono. Ni mogo wēre ye fen k'i la min ma bēn i ma, i kana i ta dusu fe. Dusu te fosi dilan ni tijenni te. O de la, an b'a fōko : «mogo bē se ko dō la, nka i b'i tō to.» Kuma kōrō, tijē kōrō !

**Kalilu Kulibali
Soferi, Ofisi Kalanso
Lōnōn**

Mogo bē se ko dō la, nka i b'i tō to.

Nin maana in bē dō f'an ye o ko la. Bamanankē kelen tun bē yen, misi caman ani foroba tun b'a fe. fulakē dō tun fana bē yen, foroba ani misicaman tun b'o fe. Don kelen, fulakē ka misiw

nana don bamanankē ka foro la. Bamanankē y'u gen, k'a misiw rō kelen bugōnibere ye. Misi in bora ka bin, ka serekelidamīn. Bamanankē ye muru bō, ka misi in faga. Fulakē nalen,

"Ofisi" kunnafoni**Jekabaara Ofisi kono**

Nin ye bataki ye ka bo Ofisi mara la - Lono -

Mali kooricike jiriwada (CMDT) ani Tiga ni sumanw sene baarada (ODIPAC),

Temenen ko, "Jekabaara" n'o ye kunnafonisben ye, o donna Ofisi kono. O seben in donkun ye ka Senekelaw bo nogon ka baraabolow n'u ka baarakcogow an'u ka yiriwafeerew kalama. A be ke sababu ye, senekelaw ka se k'u hakililaw falen-falen, ka da kan "Den yaalabali ko a fa ka noton nogon te".

Jekabaara ye senekela ceman n'a musoman kunnafonisben ye.

Kalan sinsinbere don.

A nininen don senekela ceman n'a musoman bee fe u ka sebenni ke, u ka jekabaara kalan, walasa u ka yereta be sabati, duw kono, duguw kono ani tonw kono.

Seku Sise, Jekabaara lafasa jekulu jemcogo

POYI - POYI - POYI - POYI POYI - POYI - POYI - PO

A ye kalan ke

Kalan nafa ma dogo mogo si la
kalan be soro yiriwa
kalan be mogo bo dibijugu la
kalan be mogo bo jonya na
E ! kodon, a ye kalan.

Mogo mana ke

nafolotigi ye, senekela ye,
baganmarala ye, monnikela ye,
n'i ma kalan o ma ni.
Kalan de be mogo hakili dayelen.
senekela, i ka kan nin kalan ye.
San o san, senekcogo kuraw,
baarabolo kuraw be n'i ma.

N balimaw, kalan ka kan bee ye.

Waritigiya t'a la,

Fentiya t'a la, don.

Faso ka haani ye kalan de ye,
baaraw ka nogoya bee bolo

Walasa jamana ka ta ne

N balimaw bee ka kalan
yeredon kalan ko don.

Sabali kalan ko don

baaraw kecogo kalan ko don
netaa kalan ko don,

Anw fakan kalan ko don,

Anw bakan kalan ko don.

A ye wuli, waati sera.

Sungalo Tarawele
Animateri N°9
Saheli sekiteri.

Keleben

A ye wuli an ka kele ben
A ma fo an ka marifa ta,
A ma fo an ka kala ta,
A ma fo an ka ton ta,
A fo :
Kalan, sene
monni, baganmara
jirituru, yeredon.
Olu de be faso bo nogo la,
ka here lase fasodew bee ma.

Daramani Kumare
N.B. Tisana
ofisi cikemara.

Nisondiya.

Nisondiya dan ye suruku wayilama
ye ;
Nosondiya dan ye fiyento ne yelen
ye ;
Nosondiya dan ye nabara wulilen ye ;
Nisondiya dan ye kunfin kalannen ye
Ka soro i ma taa yoro si !
N'i kalanna dugu kono
N'i kalanna jamana kono
O nisondiya be ke sababu ye
ka demen don i la
baaraw kecogo numan na :
sannifeere, segenin doncogo,
forotila kono - ni - kono.
Kalan be mogo jenabo,
ka dugu ni jamana korota

ka soro yiriwa.

Ne nisondiyara ka da n ka kalan kan.

Dawuda Balo
Kalanden jolen N°9
Saheli sekiteri. ofisi Lono

Ne y'i don bi

ne bange n'e kono
ka lamo i kono
ka furu k'i kono
ka denw soro i kono
k'a soro n t'i don.

Ne tun t'i nacogo don

ne tun t'i boyero don

ne tun t'i kabila don

ne tun t'i finya n'i jeya don.

Nka ne y'i don bi.

Ne kelen te, bee y'i don bi.

Faso jigi, fantanw lahinebaa
furuw tugubaa.

Anw fabaa n'an daamubaa.

Birimisi jabali.

An y'i don, Ofisi, k'i donlatige,

je-ka-fo, ani je-ka-baara kono.

Ala ni balikukalan sababu.

Umu kamara Ja kura
Dogofiri

A ye filennin ta k'a ko k'a je. A jigin n'a ji la f'a sinbara nana nogon soso ji kan tuma min na, a ye filennin in fa ka a di Sidibaba ma so sanfe. Sidibaba ye ji in mine, a to ma segin minen na, a y'a min k'a ban pewu.

- Aminata Sise nana i kanto :
Sidi ka nankama, i ka jalamugu bo k'a di n ma ne b'a ko k'a je.
- Sidibaba nan'i kanto :
Un-un ! Ne ka jalamugu ma nogo, sabu ne ka so be boli. Foloko te kun ne na jango gongon ka da ne ka jalamugu la.
AA ! Aminata Sise nan'i kanto :
E m'a faamu. Diyanenogo de be jalamugu in na ne b'a fe k'o de ko ka b'a la.

O kelen :
Sidibaba ye jalamugu in bo, a y'a di Aminata Sise ma. A ye jalamugu in ko k'a je, k'a kun kelen di Sidibaba ma. A yere ye kun kelen mine. U y'a fifa fiye fe fo k'a ja.

Bamanan ye ntalen da. Ko kanu di de be da kanu junu konona na.

- O Aminata kelen in, Segu masake caman y'a nini furu la, u m'a soro, jango kanu.

O o ! J'a ni Banbugunji tun be nogon fe kanu na.

Nin baara temenen ko sa de, Aminata Sise nana i kanto Sidibaba ma :

- Sidi ka nankama ; ne ka fini minniu kora, olu jera. Minnu fana ma ko ; olu jera.

- Ne b'a fe, i ka to ne fe yan Sinzani kono, an ka sijena baronin ke.

- Sidibaba k'o te baasi ye.

- Aminata Sise ni Sidibaba jiginna nogon fe Sinzani kono. Foliw bannen mogow fe, sagamoneba be Aminata Sise fe, a ye sagamone in mine k'a d'a dogoke Amadu Sise ma. U ye sagamone in kan tige. A barakorola ken, u y'o ni malo ke nogon na

Tulon te sebe sa

Segu dankelen do ka maana

Banbugunji Jara ka bo Banbugu

Tige sabanan

k'o tobi. K'o k'u ka surofana ye.
Surofanaw dunnen ko sa, u nana ka na maa filabaronin sigi :
- U be baro la, u be baro la,
u nison ka di u nisondiyara fo k'a danmatem'en.

waati nana se, Aminata sise hakili nana jigin Banbugunji la, fo k'a suma baro la.
A te masala bo tun, maa min mana masala bo, a t'o naamu lamine.

Sidibaba nana i Kanto :

Aa ! Aminata sise. e ta ye kabako ye de !
i kon kana baro k'fe. Kalaban ka sunogo ka n sigilen to. Nin ye kabako ye de !
- ni sunaab'il a, ib'a fo n'ne, ne be Taa.
Aminata sise ko :

- Sidi ka nankama, o te, ne n'e ye baro ke
sisan, ne hakili de nana Jigin n ka bamanan waliju la.

- A k'o ye j'on ye ?

- Ko Banbugunji Jara.
- Aa ! fo ka Taa e suma baro la, o
danmanin kanma.

- A ko Aminata sise ma :

Niciden be soro, o wele ka na, ne be n ka
so d'o ma a ka taa Banbugunji wele
kana. Banbugunjiko kuma in mennen b'i
da ta sa, ne yere b'a fe k'a ye k'a don sa
wo.

- O kelen, Aminata sise y'a dogoke wele
n'o ye Amadu ye. Amadu nan'i jo da la.
Sidibaba jonna Amadu la.

a ko :
Aminata Sise ; Fulaw kofora, nka Yoro
ma kofo sa !

Cenin nan'i kanto :
i ka ci fo, i k'a to to a kebaliya ye.
A ko, ne Te na i ci.

i k'romuso de be na i ci.

K'romuso k'a ma :

- I be taa Banbugu ; i be n ka bamanan
waliju wele, k'a k'a teliya taama fe, a ka
se yan su in na, ko horonbaro sigilen be
k'a kono.

O ci folen Amadu ye sa, ni Amadu nana
k'a be so mine.

Sidibaba nan'i kanto ko : Aminata Sise,
a f'i dogonin ye, denmins'enw kungolo ka
gelen, a kana segele bari n ka so la de !
n'a ye segele bari a la, so be se n'a ye
yoro la, a ma deli ka se yoro min.

- Amadu bora, a ye banbugu sira mine.
Kana se fo banbugu. O don, ni Banbugunji
dara, maa te se k'a ka da gosi. A
nana Banbugunji ka farakanda gosi.
Banbugunji bora k'i jo dukene na.

A ko :

Ala waa, tari jinc ?

Amadu ko :

O y'a mun kuma suguya y'e da la ?
yali, Ala be jigin ka na kuma e fe yan ?
- ne Amadu Sise don ka bo Sinzani.
- ne k'romuso ye n'ci ka na. Ko n ka n'a
fi ye.

- k'i k'a teliya ni taama ye, i ka se Sinzani
sisan

- ko horonbaro sigilen b'u fe.
O kuma folen na sa, Banbugunji y'a
kunnabanfiula bo.

- N'i taara, i be nin d'i k'romuso ma, a k'a
bila n sigiyoro la. Jama mana caya cogo
o cogo, maaw n'a don k'a fo ne Banbu-
gunji sigiyoro don.

- Amadu y'i k'don, a ye Sinzani magen
tun. a nana se min ke, a taara so siri bolo
la. A n'an'i jo da la, a
k'a k'romuso ma :

K'romuso, ne tar'i ka ci fo. A k'a be na.
AA ! o yoro la, cenin taali, n'a seginni, o
teliyala Sidibaba n'ne kojugu.

A ko :

- n dwanin, i ni k'reke.
- cenin k'a ma : o ye dafasaleny ye.
- Sidibaba k'a ma : ne ma jigin i la n jigin-
na turukala dela. Sabu turukala ye se
bonsi de la.

- K'romuso ye mankan c'a la, o bolila ka
t'i da.
yann'u yere ka tila u ka baronin na ; ban-
bugunji nan'i jo da la.

A ko :

- A ni jantuma
- Aminata Sise girinna ka wuli ko :
ee ! ne ka bamananke nana ne sotigi n'i
n kungotigi nana.

O don, anw tun be sigi bilali de kan ani
wolo.

O y'a soro sesi tun t'anw bolo la.
- bilali kelen dara k'ron fe, ka kelen da
tilebin fe, ka kelen da cemance la. Sidibaba
y'i sigi bilali kelen kan, Banbugunji
y'i sigi kelen kan, Aminata Sise sigira
cemanc-la-bilali kan.

A kera maa fila in ni nogon ce bariyeri ye.
N'a y'a jesin maa min kelen ma, o b'a fo,
k'a n'ale kelen de don. Baro in ka di, be
nison ka di.

- U tora baro la, u tora baro la.
- Su be ka koro, su be ka koro.

(A to be ko)